

і часткових еквівалентів, калькування, описового перекладу, а також різноманітних перекладацьких трансформацій.

Отже, переклад фразеологізмів є багатовимірним процесом, що потребує високого рівня сформованості мовної та перекладацької компетентностей. Недостатній рівень уваги до опанування фразеології в освітньому процесі негативно позначається на якості іншомовної підготовки здобувачів освіти та їх здатності до адекватного міжкультурного спілкування.

Перспективним напрямом подальших наукових розвідок вбачається поглиблене вивчення стратегій перекладу фразеологічних одиниць у художніх текстах, а також розроблення й упровадження ефективних методик їх навчання у процесі іншомовної підготовки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Баран, Я. А. (2008). Фразеологія: знакові величини. Вінниця: Нова Книга.
2. Корунець, І. В. (2017). Теорія і практика перекладу (аспектний переклад). Вінниця: Нова Книга.
3. Mardanova, A. (2023). Role of phraseology in developing linguistic and intercultural communication competences. *American Journal of Philological Sciences*, 3(5), 68–72. <https://doi.org/10.37547/ajps/volume03issue05-12>
4. Maugham, W. S. (2001). *The great exotic novels and short stories of Somerset Maugham*. New York, NY: Carroll & Graf.

Власенко А.В.

*Навчально-науковий інститут філології
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
(Київ, Україна)*

ВИКОРИСТАННЯ ВИЛУЧЕННЯ ПІД ЧАС ПЕРЕКЛАДУ АНГЛІЙСЬКОМОВНИХ ТЕКСТІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕМАТИКИ В ЖУРНАЛІ «FORBES UKRAINE» УКРАЇНСЬКОЮ

Вилучення (omission / reduction) є однією з найпоширеніших перекладацьких трансформацій, що полягає у свідомому опущенні мовних одиниць оригіналу, які є семантично надлишковими, граматично зумовленими

або стилістично неактуальними в мові перекладу. Як зазначає М. Бейкер, вилучення застосовується у випадках, коли певні елементи не мають функціональної ваги або можуть ускладнювати сприйняття тексту, і може охоплювати як окремі слова, так і ширші синтаксичні структури, включно зі словосполученнями чи цілими реченнями (Baker, 2011, pp. 84–86). Дослідниця також підкреслює, що така трансформація часто зумовлена різницею в ступені експліцитності між мовами: англійська мова має тенденцію до більш детального вираження змісту, тоді як українська допускає вищий рівень імпліцитності. І. Корунець же розрізняє об'єктивно зумовлені вилучення, пов'язані зі структурними особливостями мов, і суб'єктивні, що виникають через стилістичні та комунікативні потреби перекладу (Корунець, 2003, с. 378–381). Тож вилучення виступає не лише засобом редукції мовного матеріалу, а й важливим інструментом досягнення адекватності, лаконічності та стилістичної природності перекладеного тексту.

Матеріалом дослідження стали англійськомовні статті журналу Forbes та їхні українські переклади у виданні Forbes Ukraine, зокрема: “Facebook Made Him A Billionaire. Now This Venture Capitalist Is Back With Another Grand Slam”, “How New Balance Went From ‘Dad Shoe’ To Scoring The No.1 NBA Draft Prospect”, “This Ukrainian Entrepreneur Built His EdTech App Into A Global Phenomenon - In The Middle Of A War”, “How Small Business Can Survive Google’s AI Overview”, “How Small Businesses Are Really Using AI”, “How Jeffrey Epstein Got So Rich” та інші за останні роки. Зіставний аналіз оригінальних і перекладених текстів дозволив виявити закономірності застосування перекладацьких трансформацій, зокрема вилучення, у сучасному медійному економічному дискурсі.

Унаслідок здійсненого аналізу було виявлено такі різновиди вилучення: *вилучення лексично надлишкових компонентів, усунення узагальнювальних елементів, спрощення синтаксичних конструкцій, а також вилучення уточнювальних деталей у межах усталених номінацій.*

Вилучення лексично надлишкових компонентів для досягнення термінологічної компресії простежується в статті “How Small Business Can Survive Google’s AI Overview” (Forbes 04.08.2025 / Forbes Ukraine 04.08.2025): “...*the formula for online business success...*” відтворюється як “...*формула онлайн-успіху...*”. Вилучення слова “*business*” дозволяє уникнути надмірності, оскільки контекст видання Forbes апіорі передбачає ділову сферу.

Усунення контекстуально зайвих або узагальнювальних елементів для динамізації переліків спостерігається під час перекладу фрази “*Technology stocks, cryptocurrencies and other assets...*” у статті “Donald Trump Falls Off The Forbes 400...” (Forbes 05.10.2021 / Forbes Ukraine 06.10.2021). У перекладі вона скорочується до “...*акції технологічних компаній і криптовалюта*”. Вилучення словосполучення “*and other assets*” фокусує увагу читача на ключових об’єктах, не перевантажуючи текст узагальненими категоріями.

Спрощення складних синтаксичних конструкцій шляхом вилучення формальних структур виявлено в статті “Facebook Made Him A Billionaire...” (Forbes 30.09.2025 / Forbes Ukraine 30.09.2025). Речення “*It was a year after the initial Facebook investment that Breyer... began carving out a unique path...*” перекладене як “...*Джим Бреєр... заробив свій перший мільярд на Facebook 20 років тому...*”. Маємо вилучення емпатичної конструкції “*It was... that*” та прикметника “*initial*”, що забезпечує синтаксичну природність перекладу.

Вилучення уточнювальних деталей у межах усталених номінацій простежується при відтворенні назв рейтингів. Фраза “...*cutoff to make this year’s Forbes 400 list of America’s richest people*” трансформується в “...*потрапити до списку 400 найбагатших людей США 2021 року*”. Вилучення слова “*cutoff*” та конкретизація часової характеристики дозволяють уникнути надлишковості та підвищити точність повідомлення.

Отже, вилучення як перекладацька трансформація полягає у свідомому опущенні елементів оригіналу, що не мають суттєвого смислового або функціонального навантаження в мові перекладу. Аналіз показав, що в текстах

журналу Forbes Ukraine ця трансформація є системною та реалізується через різні типи: вилучення лексично надлишкових компонентів, узагальнювальних елементів, синтаксичних структур і уточнювальних деталей. Такі трансформації забезпечують компресію змісту, динамізацію викладу та адаптацію тексту до норм української мови та не порушують його змістової цілісності. Відповідно вилучення виступає ефективним засобом досягнення адекватності перекладу та його стилістичної природності.

Перспективи подальших досліджень полягають у комплексному аналізі інших продуктивних перекладацьких трансформацій під час відтворення англомовних економічних текстів українською мовою. Зокрема, актуальним є дослідження таких трансформацій, як узагальнення, конкретизація, модуляція, додавання, генералізація, які, поряд із вилученням, формують систему засобів адаптації тексту до норм мови перекладу. Подальший аналіз може бути спрямований на виявлення частотності цих трансформацій, їх функціонального навантаження та взаємодії в межах одного перекладацького рішення. Особливу увагу доцільно приділити матеріалу провідних англійськомовних медіа, як-от BBC та The Economist, що дозволить порівняти перекладацькі стратегії у різних типах економічного дискурсу та встановити загальні закономірності перекладацької адаптації. Крім того, перспективним є дослідження впливу прагматичних чинників, зокрема цільової аудиторії, жанрових особливостей тексту та редакційної політики видання, на вибір перекладацьких трансформацій. Такий підхід сприятиме глибшому розумінню механізмів перекладу сучасних медійних текстів і дозволить узагальнити принципи їх адекватного відтворення українською мовою.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Baker, M. (2011). In other words: A coursebook on translation (2nd ed.). Routledge.
2. Korunets, I. V. (2003). Teoriia i praktyka perekladu (aspektyi pereklad). Nova Knyha.